

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 26

Ptuj, 27. junija 1920

II. letnik

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrt leta 7.50
za 1 mesec 2.50
Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Slovenski javnosti!

Njegovo kr. Visočanstvo Prestolonaslednik in regent Aleksander pride dne 26. t. m. v Ljubljano.

Na osvobodena slovenska tla stopa po stoletjih robstva vladar, ki ga je klical narod sam.

Vem, da mi ni potrebno z besedami izražati globokih čuvstev in drhtenja naših sre, ki bodo v zanosu utripala tiste dni, ko bo Njegovo kraljevo Visočanstvo Prestolonaslednik, našega naroda sin, prebival sredi med nami.

Slovenija bo storila vse, da najslovesnejše in najpristrčnejše pozdravi svojega junaškega in najvišjega sina.

Dr. Brejc l. r.

Prestolonaslednik pri nas!

Slovesni dnevi se bližajo Sloveniji, Slovincem, dnevi, kakoršnih še nismo doživeli. Princ regent Aleksander pride v svoji vladarski časti dne 26. junija v našo prestolnico, Belo Ljubljano in ostane pri nas do torka, 29. junija, kateri dan poseti biser Slovenije, naše Štajersko.

Prvič pozdravi Slovenija svojega vladarja v svoji sredi!

V svečani obliki je prestolonaslednik Aleksander dne 1. decembra 1918 proglasil ujedinenje Srbije z zemljami nezavisne države Slovencev, Hrvatov in Srbov, (kakoršno so bili ustanovili ti po prevratu na ozemlju avstro-ogrske monarhije) v edinstveno Kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Srčno smo hrepeneli Slovenci, da vidimo in pozdravimo novega svojega vladarja v svoji sredi, iskreno je želel novi vladar, da pride med nas. Izpolnjujejo se te želje v teh dneh. V torek pohitimo iz naših krajev v Maribor, da se mu tam poklonimo!

Slovenija pozdravlja svojega vladarja. Zgodovina nam Slovincem ni bila mila. Malo število nas je bilo od nekdaj, a niti tem ni bilo usojeno, da bi bili živeli združeni v svoji celoti. Razdeljene so bili na več držav in še v isti državi na več pokrajin. Sanjali so naši narodni borilci o združenju Sloveniji. Uresničile so se njihove sanje in zahteve sedaj. Imamo Slovenijo, še več, Slovenija je združena z najbližjimi brati, Hrvati in Srbi v eno državno telo. Žal da to veselje ni popolno, kajti grabežljivi sosede nam hočejo odtrgati najlepše dele.

Svojega vladarja povzdravlja Slovenija. Ni nam manjkalo vladarjev niti dosedaj. Zakaj važna, lepa in bogata je naša zemlja, ljudstvo na njej pa zdravo in delavno. Zato so se trgali za nas, polastili se naše zemlje lakomni tujei. Tujec nam je zagospodoval, domači Slovenec pa je izgubil pravice, si postal na lastni grudi skoro tujec.

Tujci so bili naši prejšnji vladarji. Ko

so prihajali k nam, nisi videl v njihovem spremstvu naših ljudi, nisi čul našega jezika. Sedaj imamo vladarja svoje krvi, svojega jezika, čigar srce bije za lastni narod. V njegovem spremstvu vidimo naše najboljše može, ki mu tolmačijo naše misli in želje.

V obisku našega prestolonaslednika je upodobljeno in vidno izraženo naše osvobodjenje in ujedinenje. Vršni se v času, ko praznujemo na Vidov dan (28. junija) spomin vseh onih junakov, ki so od Kosovega polja (1389) do današnjih dni zastavili in žrtvovali svoje življenje za uresničenje najvišjega narodnega ideala, lastne narodne države.

Ko se bomo klanjali našemu prestolonasledniku, bomo proslavljali ustanovitev naše države. Je to prvi obisk našega mladega regenta, ko so položeni prvi temelji naši novi državi. Na te temelje pa je treba zgraditi trdno stavbo, ki je ne bodo mogli razrušiti ne notranji potresi, ne zunanji viharji, ki bi prišli nad njo. Mladi naš regent bodi pri tej stavbi oni večji umetnik graditelj, mi mu bodimo pa vstrajni delavci. Ako oboji napnemo vse svoje sile, se nam mora delo posrečiti. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Prestolonaslednik v Mariboru.

Ob svojem obisku v Ljubljani se pripelje prestolonaslednik tudi v Maribor. Tja prispe dne 29. junija t. l. točno opoldne ter ostane do tretje ure popoldne. Določeno je, da se sprejme svečano pred magistratom. Na to se poda v slavnostno dvorano, kjer ga pozdravijo deputacije. Iz magistrata se pelje regent v Narodni dom k obedu. Obred mu priredi Deželna vlada v Ljubljani. Iz Narodnega doma odhaja prestolonaslednik na južni kolodvor, odkoder se odpelje ob tretji uri popoldne naravnost v Beograd.

Vsako društvo, ki se hoče udeležiti v Mariboru slovesnosti, mora prijaviti takoj svojo udeležbo mestnemu uradu v Mariboru. Vsak se mora tudi takoj imenovati deputaciji, ki hoče biti od prestolonaslednika sprejet.

Posebni vlak v Maribor k vsprejemu Nj. Veličanstva regenta Aleksandra.

Na progi Čakovec—Maribor bo vozil dne 29. junija predpoldne posebni vlak, ki bo peljal iz Središča ob 7. uri 52. min., iz Ormoža ob 8. uri 08. min., iz Velike nedelje ob 8. uri 17. min., iz Možkanje ob 8. uri 34. min., iz Ptuja ob 9. uri 15. min., iz Strnišča ob 9. uri 30. min., iz Cirkovec ob 9. uri 40. min.

V slučaju, da se iz kakega kraja vrši korporativna udeležba prebivalstva, je to najkrajšim potom javiti ptujskemu okrajnemu glavarstvu do nedelje, 26. junija t. l. zjutraj s pripombo, ali in kje se hočejo udeleženci (približno število) poslužiti posebnega vlaka.

Pričakuje se, da bode prebivalstvo ptjskega pol. okraja pokazalo s častnim zastopstvom svojo neomejeno udanost do Njegovega Veličanstva ter vzdržujoč strogi red na primerni način izrazilo svoja čustva radosti in navdušenja.

Slovensko pevsko društvo v Ptuj

priredi

v NEDELJO, dne 27. junija 1920

na predvečer Vidovega dne v društvenem domu
svoj glavni letni

Koncert

s sledečim vspeedom:

1. Dr. B. Ipavic: Kdo je mar? moški zbor z baritonom in tenor-solom ter s spremljanjem godbe.
 2. Anton Anđel, O jesenske duge noči (hrvatska narodna), mešan zbor.
 3. Os. Dev: a) Dober večer, ljubo dakle (koroška narodna)
b) Na vas (narodna), moški zbor.
- ODMOR. —
4. Gustav Ipavic: Milada, mešan zbor.
 5. P. Križovski: Utopljenka, moški zbor.
 6. Ignac Hladnik: Dekletova pesem (narodna), moški zbor.
 7. K. Jeraj: Venec narodnih pesmi, mešan zbor.

CENE: Sedeži v pritličju od 1.—6. vrste 15 K, od 6. do zadnje vrste 10 K. Sedeži na galeriji 1. vrsta 10 K, drugi sedeži 6 K. Stojišča v parterju 4 K, na galeriji 2 K. Dijaki in vojaki plačajo za stojišča polovične cene.

Blagajna se odpre ob 19. uri. Začetek ob 20 uri.

Med posameznimi točkami razen v odmoru ostanejo dohodi v dvorano zaprti.

Predprodaja vstopnic v trgovini Kreft.

Dopisi.

Dekliška meščanska šola v Ptuj. Za sprejem v deklško meščansko šolo za šolsko leto 1920/21 se naj prijavijo učenke pri ravnateljstvu dne 30. julija t. l., zadostuje tudi pis-

mena prijava. Predložiti se mora zadnje šolske izpričevalo. Izpiti za hospitantije se vrše 30. junija in 1. julija, sprejemni izpiti pa 1. in 2. julija v Mladiki. Sprejemni izpiti se bodo vršili tudi začetkom šolskega leta. Ker pa je potrebno, da se dozna število otrok, ki hočejo obiskati I. meščanski razred, se naj javijo kolikor mogoče vsi v tem terminu. Učenke iz okolice bodo morale plačati prispevek za učila.

Kako se naj uredi nova ptujska bolnišnica. Že pred vojno so se (dr. Verstovšek) priznavale nemogoče razmere ptujske javne bolnice. Pri deželnem odboru v Gradcu se je zastopal načrt nove, modernim higijeničnim in znanstvenim zahtevam odgovarjajoče bolnice v Ptuj. Ta projekt se pa vsled vojne ni izvršil. Lansko leto meseca svečana je tudi naša deželna vlada sklicala v Ptuj posebno komisijo v svrhu rešitve tega najvažnejšega vprašanja. Vsi navzoči zastopniki merodajnih oblasti so konstatirali pri ogledu neznosne razmere dosedanje javne bolnice, vsi so bili onoglasnega mnenja, da je odpomoč nujno potrebna. Komisija se je razšla, pa — — — stara bolnica je ostala do danes, najslabša v celi Sloveniji. Saj je tudi stavba najstarejša. Ta nesrečna zadeva je prišla sedaj zopet na dan. Novi imenovani primarij za kirurški oddelek naše bolnice se je čutil primorane uradno poročati na merodajno mesto o slabih razmerah zavoda. Deželna vlada je takoj poslala na lice mesta svojega referenta za bolnice (dr. Dolšak-a), kateri se je po ogledu stare bolnice in hiralnice, ter vojaške bolnišnice, zglasil pri g. okrajnem glavarju in pri g. gerentu dr. Senčarju radi pogovora v tej zadevi. Splošno mnenje je, da naša dosedanja obča javna bolnica svojim namenom nikakor več ne zadostuje, ker je veliko premala in ker ne odgovarja higijeničnim zahtevam. Ako se vpošteva prebivalstvo mesta Ptuj in okolice skupaj okrog 87.000 duš, bi morala ptujska bolnica imeti minimalno 265 postelj. Stara bolnišnica pa ima le 72 postelj. Sobe so premale in prenapolnjene; stavba nima ne centralne kurjave, ne vodovoda, ne kanalizacije, ne kopeli, ne razsvetljave. Kuhinje v bolnišnici sploh ni, temveč se bolnišnica zalaga iz kuhinje sosednje hiralnice. Obstojna edina operacijska soba, ki služi za septične in aseptične operacije, ob ednem pa tudi kot obvezovalnica. Za vso bolnico je le edini mali parni sterilisator, plaščev, prtov, kompres, rokavic itd. za velike operacije manjka popolnoma. Ista revščina je, kar se tiče instrumentov in ortopedičnih pripomočkov. Res je, kakor se je izrekel novi kirurg dr. Rebula, da ni mogoče vestno izvršiti nobenih operacij. Ponovne komisije so se uverile, da bi bila bivša Franc Jožefova vojašnica, ki je že vso vojsko služila kot rezervna bolnišnica, za le-te namene dobro uporabna brez dragih adaptacij. Poslopje je kakih 10 let staro, ima široke hodnike, velike in svetle sobe, primerno lego, stoji na dosti prostranem prostoru; v poslopje je bil med vojno vpeljan vodovod in izvršena kanalizacija. Skupaj bi se v glavno poslopje zamoglo spraviti 200 postelj. Sobe za razrednike, ali stanovanja za zdravnike, bi se dobile v sedanjem oficirskem paviljonu. Lahko bi se dal takoj urediti interni, kirurški, ortopedični in dermatološki oddelek; za izolirnico bi se zamogle uporabiti bolniške barake na vrtu; posebni oddelek za tuberkulozo bi se zgradil v bodočnosti, ker je zemljišče dosti prostorno. Izpremenitev vojaške bolnišnice, oziroma bivše Franca Jožefa vojašnice v definitivno javno bolnico, bi torej bila najboljša in najcenejša rešitev tega važnega vprašanja, od katerega so odvisne higijenične razmere našega mesta in njegove okolice, razmere, ki so dosedaj zelo žalostne. V tem smislu sta se pogovorila gosp. referent zdravstvenega odseka in g. gerent mesta Ptuj. Sedaj bi bil najugodnejši trenutek, da se reši vprašanje ptujske bolnice, ker vojaštvo izpraznjuje te dni vojaško bolnico. Glavna stvar, se zdi, je, pod katerimi pogoji je občina kot lastnica vojašnice pripravljena odstopiti poslopje državi. G. gerent ptujski,

kteri se nenavadno zanima za rešitev tega nujnega vprašanja v prid mesta in v blagor bolnikom, je izjavil, da bi bila mestna občina voljna takoj državi primo loco prepustiti v nakup vojašnico v svrhu adaptacije civilne bolnišnice. Ako pa država te ponudbe ne bi sprejela, bi se vojašnica takoj uporabila v šolske namene. Da se to ne zgodi, morajo skrbeti na vsak način merodajne osebe obeh prizadetih strank. Nikar nečemo omalovaževati šolskih potreb; le-te pa niso v našem mestu tako nujne in neznosne, kakor higijenični nedostatki. Za šolske svrhe bi bilo lažje najti in preurediti kako drugo poslopje, za bolnico pa bi ne bila nobena druga stavba tako primerna in takoj uporabna, kakor vojašnica. Sicer pa bi bilo popolnoma izključeno, da bi država zidala pri vladajočih razmerah novo poslopje. Zato naj občinski svet, ako hoče zares dejansko pospeševati rešitev bolniškega vprašanja, odstopi vojaško poslopje državi za svoječasno lastno ceno ali pa za tako primerno ceno, da jo vlada zamore sprejeti in jo lahko odplača v posameznih dolgih obdobjih. Takšna ponudba ne bo nikakor v škodo mesta, ker nova velika in moderna bolnišnica bode tako v moralnem, kakor v gmotnem oziru v prid meščanom, posebno trgovcem. Zlasti če izgubimo Radgono, bo postala ptujska bolnišnica središče tudi za ljutomerski in prekmurski okraj. Dokler je človek zdrav, ne pozna odnosno ne prizna velike važnosti zdravstvenih naprav. Ako pa nenadoma zboli in potrebuje nujne, posebno kirurške odpomoči, spozna pomen in veliko važnost moderne urejene bolnišnice v bližini. Pred vsem ne smemo pozabiti, da je merilo za oliko narodov ravno njihova oskrba z gospodarskimi, človekoljubnimi in zdravstvenimi zavodi.

Na Vidov dan se zbira vsa deca, naraščaj in članstvo ob 1/2 10. uri na dvorišču gimnazije. Kdor ima v kroju! Predvaja vseh v nedeljo ob 1/2 14. uri na igrišču nižje železnega mosta. Načelnik.

Vsi udeležniki okrožnega izleta v Središče se naj prijavijo najpozneje do 29. junija v moji pisarni radi naročila obedov. Dr. Franjo Šalamun.

Blago IDS se bode izdajalo v soboto, dne 26. junija od 15. do 18. ure v Posojilnici v Narodnem domu.

Na mariborskem drž. moškem učiteljskišču v Mariboru se vršijo vsprejemi v jesen. Učenci pa, ki so dovršili z ugodnim uspehom štiri razrede srednje šole ali pa štirirazredno meščansko šolo, se lahko oglasijo s svojimi izpričevali drugega polletja tekočega šolskega leta že pred 15. julijem t. l.

Zahvala. Gospod Čuček Fran in gospod Stern Leopold, trgovci v Ptuj, sta darovala društvu „Sokol“ več desk in sicer prvi v vrednosti 396 K, drugi pa v vrednosti 68 K, za kar jima izreka odbor v imenu društva najtoplejšo zahvalo.

Pristojbinski predpisi. Od raznih strank prihajajo na oblastva vloge, ki sploh niso kolkovane ali pa so nezadostno kolkovane. Take vloge se v smislu člena 15 zakona o taksah ne rešujejo. Ker se gre velikokrat za važne zadeve, glede katerih stranke ne dobiyo radi nepravilnega kolkovanja nikake rešitve, opozarja okrajno glavarstvo v Ptuj občinstvo, da se pri vlaganju raznih prošelj, pritožb, prizivov in drugih pismenih vlog, natančno drži za kolkovanje določenih predpisov, razglašanih v Uradnih listih šte. 48 in 50 let. leta in pravilnika za izvrševanje določil o pristojbinah, razglašene v Uradnem listu šte. 56. t. l. V splošnem se povdarja, da se mora vsaka navadna prošnja ali vloga kolkovati s kolkom 4 K, kjer se pa prosi za formalno odločbo, potrdilo ali dovolilo, je treba še posebej priložiti pristojbino 8 K v kolkih. Glede drugih slučajev naj se občinstvo, predno odpošlje vlogo na izvestno oblastvo, pouči o predpisih in se tako izogne posledicam, ki bi nastale iz nepravilnega kolkovanja.

Ptuj. Od okrajnega glavarstva v Ptuj so bili v zadnjem času radi veriženja ozir. navijanja cen ozir. tihotapstva s pravomoč-

nimi razsodbami obsojeni: Ivan Poplatnik, Vel. Nedelja na 20.000 K denarne globe in 3 mesece zavora, Franc Schütz, trgovec, Senarsko na 15.000 K, en mesec zavora in zaplenbo enega vagona soli, Franc Antolič, trgovec, Sv. Tomaž, na 1000 K globe in 24 ur zavora, Rudolf Toplak, trgovec, Polanci, na 3000 K in 14 dni zavora, Franc Munda, posestnik, Malaves-Bratonečice na 2000 K in 14 dni zavora, Alojz Munda, posestniški sin, Malaves-Bratonečice na 2000 K in 14 dni zavora, Franc Podplatnik, trgovski pomočnik, Ormož, na 2000 K in 14 dni zavora, Ivan Veselič, trgovec, Ormož, na 5000 K in 14 dni zavora, Josip Stern, trgovec, Varaždin na 3000 K, 14 dni zavora in zaplenbo 810 kg sladkorja, Rudolf Toplak, trgovec, Polanci, na 100 K denarne globe, Franc Repič, Sakušak, na 5000 K in 14 zavora, Franc Braček, posestniški sin, Hvalatinci na 1000 K in 14 dni zavora, Adolf Lebič, Rogatec na 14 dni zavora, Franc Merc, trgovec, Breg pri Ptuj, 1000 K, 3 dni zavora in zaplenbo apna, Oskar Moses, trgovec, Breg pri Ptuj, 500 K, 5 dni zavora in zaplenbo bučnic, Anton Šugman, pek, Sv. Marjeta, na 600 K, 10 dni zavora in zaplenbo kruha, Alojz Druzovič, Dragovič 8, na 600 K in 14 dni zavora (kazen milostnim potom znižana na polovico), Rafael Zimic, begunec, Strnišče na 500 K, 5 dni zavora in zaplenbo različnega blaga, Matija Prapotnik, trgovec, Središče na 500 K in 7 dni zavora (zaporna kazen milostnim potom znižana na 3 dni), Anton Matjašič, Oblaček-Sakušak na 300 K, 14 dni zavora in zaplenbo 1 konja, Franc Braček, Hvalatinci 16, 1000 K in 14 dni zavora, Emerik Pozzo, begunec, Strnišče, radi zlorabe ubožne akcije, na mesec dni zavora (milostnim potom znižano na 15 dni zavora).

Deška meščanska šola v Ptuj. Učenci za I. razred naj se prijavijo pri ravnateljstvu 30. junija t. l., zadostuje tudi pismena prijava. Predloži naj se krstni list in šolsko izpričevalo. Sprejemni izpiti za vstop v I. razred deško meščanske šole v Ptuj se vrše dne 1. in 2. julija 1920 v poslopju nemške manjšinske šole pri okrajnem glavarstvu. Tudi v začetku šolskega leta 1920/21, to je 16. in 17. septembra se še lahko napravijo sprejemni izpiti. Po naredbi viš. šol. sveta z dne 17. julija odnosno 21. novembra 1919 šte. 3737 se sprejemajo v meščansko šolo učenci, ki so najmanj dovršili 5. šolsko leto na javni ljudski šoli, ali na zasebni ljudski šoli, ki ima pravico javnosti. Sprejemni izpit se napravlja samo iz najosnovnejših nauk iz slovenščine in računstva. Učenci, ki so dovršili 6. šolsko leto ljudske šole s povoljnim uspehom, so prosti sprejemnega izpita. Ker je meščanska šola vsem, ki se hočejo posvetiti obrti, trgovini in poljedelstvu, največje važnosti, se občinstvo opozarja na ta oglas. Ravnateljstvo.

Vpisovanje v pripravljalni razred in 1. letnik dvorazredne trgovske šole s pravico javnosti v Mariboru bo 6., 7. in 8. julija t. l. od 9. do 12. ure. V pripravljalni razred se sprejemajo le učenci, ki so dovršili šesti razred ali oddelek ljudske šole ali 2. razred srednje šole ali 1. razred triletne oziroma 2. razred štiriletne meščanske šole in so stari vsaj 13 let. Za pripravljalni razred ni sprejemnih izpitov. V prvi letnik se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili 4. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Za te ni sprejemnega izpita. Poleg teh se sprejemajo v 1. letnik tudi tisti učenci in učenke, ki so dobili v 4. razredu srednje šole v napredku drugi red, ali tisti, ki so dovršili 3. razred srednje šole ali 8. razred ljudske šole ali predzadnji razred meščanske šole, ako so stari vsaj 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodopisja, zemljepisja in prirodoslovja. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu. Sprejemni izpiti se vrše začetkom šolskega leta. Vpisovanje v 2. letnik bo 5. julija od 9. do 12. ure in začetkom šolskega leta. Vstopnina je 10 K,

prispevek za učila pa 20 K. K vpisovanju je prinesli krstni oz. rojstni list in zadnje izpričevalo. Vpisuje se lahko tudi pismenim potom. Vsa nadaljnja pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.

Politične vesti.

Iz narodnega predstavnštva. Nadaljuje se razprava o volilnem zakonu za narodno skupščino. Glede števila poslancev se hočejo zediniti, da pridi na 30 tisoč prebivalstva po 1 poslanec. Slovenija je razdeljena v 3 volilna okrožja: Ljubljana s 3 poslanci, ostalo Kranjsko in Štajersko z našo Koroško in Prekmurjem, največje volilno okrožje v vsej kraljevini.

Boj za čistost volitev in enakost vseh pri njih. Bistvo demokratizma ni samo v tem, da se razširi volilna pravica na vse sloje, nego morda še večja v tem, da smejo volilci voliti res po svojem prepričanju, prosto in svobodno, brez zunanjega nasilstva. Kdo se ne spominja več volitev na Hrvaškem, kjer so madžaronske vlade napele vse svoje sile, dovoljene in nedovoljene, da prodro njihovi kandidati. Stranke, med njimi v prvi vrsti demokratska, ki jim je res za čistost volitev, hočejo zato vsprejeti v volilni zakon tudi točko, naj bi nikdo ne izrabljaj pri volitvah svoje uradne moči, moči, ki mu jo daje njegovo službeno mesto, ker mu tam ne sme nikdo ugovarjati, smo si torej neenaki. Zato ne bi smeli uradniki v svojih uradih agitirati pri strankah, ker morajo vršiti svoje uradniške posle pravično, popolnoma nepristransko, brez ozira na politično prepričanje svojih strank. Ne smeli bi pa niti duhovniki izrabljati cerkve v politične namene, ker tudi oni so v svoji službi oznanjevalci vere za vse vernike, naj bodo ti tega ali onega političnega pripričanja. In tako je edino prav!

Umorjeni Esad paša je bil pravi voditelj svojega albanskega ljudstva. Zato ni mogel biti prijatelj niti Italiji, niti Nemčiji, za katero je delala tudi bivša Avstrija, ki sta gledali le nato, kateri se posreči zagospodovati v Albaniji. Hotel je svobodo svoji domovini, zato ni čudno, da je bil prijatelj svojim sosedom Srbom in Grkom, ki so se tudi borili za svojo svobodo proti istim sovražnikom. Srbi se hvaležno spominjajo uslug pri svojem umiku čez Albanijo.

Nova italijanska vlada pod Giolitijem. S političnim zločinom nad Esad Pašo, ki je bil umorjen iz političnega sovraštva italijanskega proti Albancem, se začena doba nove italijanske vlade. Značilno je to za njo. Cesar ne morejo doseči po poštenem potu, hočejo dobiti z zločinsko roko. Albanci naganjajo Italijane s svojega ozemlja, zato jim ti umore njihovega voditelja. Tudi jadransko vprašanje hoče nova vlada rešiti nasilno. Ne bo nam ostalo drugega, da tudi mi posnemamo Albance in Črnogorce in s silo preženemo zavratnega soseda z naših tal.

Meščanske vlade. V avstrijski kakor v nemški republiki so od poloma sem vladali socijalni demokratje združeni z meščanskimi strankami. Nove volitve pa niso bile za vladajoče socijalne demokrate tako ugodne. Zato se sedaj upirajo, dalje sodelovati v vladi. Rajši bi prepustili vlado zopet meščanskim strankam, sami se pa omejili na kritiko v opoziciji. Vendar pa v teh težavnih razmerah nima nobena stranka posebnega veselja, da bi prevzela vodstvo državnih poslov in vso odgovornost. Zato se povsod čujejo glasovi, naj bi prevzeli vlado ne toliko razni strankarji, nego bolj strokovnjaki in izvežbani, zanesljivi politiki.

Sline se jim cede po naših krasnih, bogatih krajih. V predzadnji številki smo že pisali, da prostovoljni in neprostovoljni „izgnani“ Nemci po Gradeu in tam okolu zopet začnajo oči obračati proti jugu, proti našim pokrajinam. Dokler so med nami živeli, so sicer vedno zabavljali črez nas in se čutili skoro nesrečne, da so morali med nami živeti in služiti. Ko pa so sedaj med svojimi pristni-

mi bratci, pa nas nikakor ne morejo več pozabiti. Gotovo jim njihovi očetje in matere, pa bratje in sestre, ali otroci in drugi znanci poročajo, da živimo pri nas skoro kakor v obljubljeni deželi. Zato pa v svoji tevtonski zvestobi rohne in prisegajo, da hočejo naše kraje zopet odrešiti — za se. Ne gredo jim pač iz spomina časi, ko so oni tod po naših lepih in bogatih krajih gospodovali in paševali, pa se mastili, Slovenci pa jim hlapčevali in delali za nje pa se morali zadovoljevati z drobtinami z njihovih bogato obloženih miz.

Nasilja in grozovitosti na Madžarskem. Madžarska je postala dežela, v kateri skušajo razne radikalne stranke osrečiti novo državo. Poskusili so to komunisti, rdeči teror (strah), napravili so velikanske dolgove, uničevali s silo svoje nasprotnike in dosegli s svojo strahovlado, da so morali oditi. Prišel je na njihovo mesto beli teror, o katerem pa pišejo inozemski listi, da je še hujši nego rdeči teror. Ropanje, ubijanje spremlja to vlado. Kako grozno se godi na Madžarskem, sklepamo lahko že iz tega, ker je mednarodna zveza industrijskih in obrtniških zadrug proglasila obči bojkot Madžarske. Ne po pošti, ne po železnici ali drugače ne sme nič na Madžarsko, nič z Madžarskega. Odrezati hočejo Madžare od vsega sveta, ako ne opuste svojih madžarskih navad, ki so menda še hujše od turških.

Milijonsko poneverjenje na Madžarskem. Ministrijski tajnik Jelinek je izginil iz Budimpešte z ogromno vsoto 450 milijonov kron. Oškodovanih je kakih 1500 oseb in zavodov, ki so sedli Jelineku na limanice ter mu zaupali tolike vsote, da z njimi napravi zanje dobre kupčije. Pristno madžarsko!

Društvene vesti.

Izlet podružnice „Slov. plan. družbe“ v Rogatcu. Podružnica „Slov. plan. družbe“ v Rogatcu priredi v nedeljo dne 4. julija 1920 izlet na Donačko goro. Zbirališče izletnikov bo pri sv. Juriju, gostilna Mikuš, odkoder bo odhod na goro ob 4. uri popoldne. Na gori se proslavi god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda s petjem, kresom in umetalognjem. Ljubitelji narave dohrodošli!

Razno.

Cesar Viljem skušal pobegniti. Iz Haaga poročajo, da je bivši nemški cesar Viljem, ki je interniran v graščini Doorn, hotel 9. tm. zvečer pobegniti. Podkupil je strežaje in enega uradnika na grajščini. Neki nemški častnik je mislil priti po njega z aeroplanom. Oblasti so za nakano pravočasno zaznale in dale aretirati strežaje in uradnika. Odslej sme Viljem zapustiti stanovanje samo na izrecno dovoljenje stražnika.

General — morilec. Prd dunajskim sodiščem se zagovarja zaradi zločina večkratnega umora bivši avstrijski general Lütgendorf. Obtožen je, da je aprila meseca leta 1915, dal kot komandant 7. divizije pred Šabcem z bajoneti umoriti tri vojake, ki so v vinjenem stanju ob Savi streljali v zrak. General zagovorov teh treh vojakov ni hotel poslušati, in jih je velel kar na mestu prebosti z bajoneti.

Kako dolgo traja draginja po vojnah? Po veliki odločilni bitki v napoleonskih vojnah pri Waterloo l. 1815 je trajalo naraščanje cen 8 let. Nemško-francoska vojna leta 1870/1871 je povzročila splošno svetovno draginjo, ki je trajala pet do šest let. Potemtakem bi sedaj, če bodo cene začele res padati, pomenilo to najhitrejše konsolidiranje glede cen po vojnah.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju razglša, da ima v zalogi sledeče vrste železo: štirioglato železo 13, 15 mm, okroglo železo 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 24 mm, ploščnato železo 20×4, 20×5, 22×6, 24×4, 24×5, 24×7, 28×5, 28×8, 35×9, 40×7, 40×10,

45×9 mm, valjenec I/15, I/20, III/25. Železo se bo začelo izdajati po 25. juniju ter se interese pozivljajo, da svoje potrebščine prijavijo tajništvu gornjega društva. Istotam je v zalogi tudi mizarski klej in fini spirit.

Obrtniški izlet na Koroško, ki je bil prvotno določen za 27., 28. in 29. junija, se mora preložiti zaradi regentovega obiska v Slovenijo. „Vseslovenski obrtniški tabor“ torej začasno odpade, ostane pa na našem programu do izvršitve. Priprave za ta veličaven obrtniški shod se vodijo naprej in se bo čas shoda pravočasno objavil. Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Novi kolki. S 16. junijem so se vpeljali novi kolki v dinarski veljavi po 100, 50, 40, 30, 24, 20, 16, 12, 10, 8, 5, 4, 3, 2 in 1 dinar in po 60, 50, 40, 30, 20, 10, 5 in 2 para. Kolki v kronski veljavi so s tem dnem razveljavljeni. Če bi se ti kolki po 16. juniju uporabljali, bi se dotična pisma, spisi, računi itd. smatrali kot neveljavni in bi se porablajoča stranka kaznovala s trikratnim, desetkratnim ali petdesetkratnim zneskom.

Naročba.

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Izjava.

Jaz Andrej Vidovič, izjavljam, da je bila moja obdolžitev, da se vinski trgovec g. Vinko Stoklas ml. v Leskovcu poslužuje krivične posode, brez podlage, in to obžalujem.

Ptuj, dne 28. maja 1920.

Andrej Vidovič.

Pekarijo iščem v najem. — Cenjene ponudbe na **Otto Arsen-schek, Rokov hrib, Šmarje pri Jelšah.**

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje
NA BREGU PRI PTUJU
SPREJME

več usnjarijev
oz. drugih delavcev.

➡ Zglasite se v tovarni na Bregu. ➡

GRAMOFON za gostilno v dobrem stanju s 25 ploščami se proda. Naslov pove uprava lista.

Lepo posestvo

z novo zidano hišo, obstoječe iz 2 oralov njiv, 2 oralov vinograda, 2 oralov gozda in 1 orala sadonosnika. Cena 70.000 K, 50.000 se plača takoj, ostanek na obroke. Kje, pove **FRANC POŽGAN,** pos., Popovci, pošta Sele pri Ptuj.

UČENEC

iz dobre hiše in dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme v trgovini **Anton Tiršek,** skladišče poljedelskih strojev in orodja, PTUJ.